

forslaget ordret været saaledes, som jeg før bemærkede. Det kunde da have været vedtaget her, og være kommet ind i det andet Thing i denne Form. Dette finder jeg mig foranlediget til at saa fast.

N. Andersen: Den ærede Ordfører brugte den Ytring i sine Udtalelser, at vi — nemlig det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgfreds (B. E. Olsen) og jeg — havde en anden Interesse i denne Sag end han. Seg veed ikke, om det forholder sig saaledes; men jeg veed, at vor Interesse er at faae en Lov vedtagen, som Folket kunde være tjent med, og naar vi have en saa stor Autoritet for os som den ærede Ordfører for, at den Lov, som Regjeringen vil gaa ind paa, vil Folket være tjent med, saa er der noget Berettiget i, at vi fastholde denne Anskuelse, og at det er vor Interesse. Om den ærede Ordfører forbinder en anden Interesse med Sagen, skal jeg ikke indlade mig paa at udtale nogen Mening om — det overlader jeg til ham. Naar den ærede Ordfører sagde, at dersom jeg var konsekvent i min Optræden, vilde jeg stemme mod Lovens Overgang til det andet Thing, saa vilde denne Udtalelse være rigtig, dersom jeg i sin Tid havde stemt med den ærede Ordfører for Dagsordenen, altsaa imod Lovforslagets Overgang til det andet Thing; men da jeg ikke gjorde dette, men tværtimod stemte imod den ærede Ordfører, saa er den ærede Ordførers Udtalelse paa dette Punkt saa urigtig, som vel muligt.

Ordføreren (S. N. Hansen): De to ærede Talere kan jeg ganske rolig lade maale mig med deres Men. Jeg har ikke tænkt paa at ville forhindre de ærede Medlemmer fra at maale mig med deres Men, det skal saa dem aldeles frit for. De tale jo idelig og idelig om, hvad der skete i 1871. Men at vi i 1872 have erklæret, at dette vilde vi ikke tage imod, det kunde vi ikke forsvare efter den Maade, hvorpaa vi den Gang saae Sagen, at vi i 1873 sagde det Samme og i 1874 sagde det Samme og nu igjen sige det Samme, det springe de Herrer over. De springe disse 4 Aar over og tale, som om 1871 var nu eller igaar; men der ligger 4 Aar imellem, hvori jeg stadig har erklæret, at dette, som jeg den Gang var villig til at gaa ind paa, kan og vil jeg ikke gaa ind paa mere, og derfor siger jeg, at det er mærkeligt, at de ærede Herrer endnu kunne leve i den salige Tro, at 1871 var igaar. Seg kan altsaa ganske rolig lade dem maale med den Men, som de maale med, saa meget som de have Lyst. Den ærede Minister er i den samme Bidsfarelse; ogsaa han lever i 1871, uagtet vi nu skrive 1875. Men hvad vi den Gang toge imod, er noget Forbigaaende, som vi ikke komme tilbage til, og de Herrer maa bebrejde Regjeringen og den Minister, som den Gang stod ved Roret, at

han ikke tog derimod. Seg rakte Haanden ud, men den blev afvist. Nu antager jeg, at alle forstandige Menneker ville være enige med mig i, at, naar man gjør et Tilbud for at faae Ende paa Sagen, og dette Tilbud bliver afvist af den anden Part, saa er den, der har gjort Tilbudet, fri derfor, er løst fra denne Stilling og kan fuldstændig frit træde tilbage. Men der er enkelte ærede Medlemmer, som ikke kunne se, at, hvad der gjøres gjældende i andre Forhold, ogsaa bør gjøres gjældende i dette Forhold. De blive ved at tale om, hvad der blev vedtaget den 27de Marts 1871. Seg skal gjøre opmærksom paa, at sidst, da dette Lovforslag var for — uden at tale om 1871 — da forsamte de Herrer virkelig Noget, idet de lode det gaa. Saae vi nu ikke Loven ud i Aar, er jeg overbevist om, at saa leve de endnu i 1871 næste Aar. Men det skal ikke med fuldstændig Fjæle kunne siges, at Ministeren har villet gaa ind paa, at Loven blev saaledes, som den i 1871 blev vedtagen; thi den ærede Ministers Tiltræden til det Forslag, som ærede Medlemmer have stillet, er som Alt, hvad der kommer fra den ærede Minister, dunkelt, der er ikke noget Sikker, klart og Bestemt derved. Han udtalte den Gang — det var hans Ord — at dette Forslag „nærmede sig noget“ til det, han kunde gaae ind paa, og at han „i det Væsentlige“ kunde tiltræde det. Men, mine Herrer, vi have jo hørt saa Meget fra Ministerbordet gjennem de 25 Aar, at vi, naar en Minister skal kunne vente, at man vil give hans Udtalelser Følge ved en Afstemning, maa fordrø af ham, at han ikke maa tale om, at han i det Væsentlige kan gjøre dette eller hint, men at han derimod klart og bestemt siger: dette Forslag kan og vil jeg tiltræde. Dette har den ærede Minister jo imidlertid ikke gjort, og det forekommer mig virkelig, som om han ikke er i Stand til at udtale sin Mening klart. Seg kan ikke gjøre ved det, men ved at høre den ærede Minister nu i saa mange forskjellige Spørgsmaal, har jeg faaet det Indtryk, at han ikke formaar at udtale sin Mening klart. Deri har Thinget jo imidlertid ingen Styld, og vi kunne ikke ved en Afstemning slutte os til Noget efter saa ubestemte Udtalelser af den ærede Minister som dem, jeg her har anført.

Berg: Det interesserer mig at høre det ærede Medlem fra Afsens (N. Andersen) sige saa afgjørende, at der i 1873 ingen Grund var til at afvise Sagens videre Behandling. Herved udtaler han en Dom om Folkethinget, som den Gang forhandlede Sagen; det synes mig, at det ærede Medlem kunde have tilspøjet, at efter hans Mening var der ingen Grund til at afvise Sagen. Dog, naar vi kjende det ærede Medlems Stilling i det Hele taget, saa vide vi jo, at han i Reglen finder, der er ingen Grund til, hvad Repræsentationens Flertal paa Folkets Vegne heri Salen be-